

Veenendaal, 22 september 2020

Stichting Reclame Code

T.a.v. Reclame Code Commissie

Buitenveldertselaan 106

1081 AB AMSTERDAM

Betreft: Reactie op Dossier 2020/00445 en 2020/00445A

Geachte Commissie,

Naar aanleiding van de bij u ingediende klachten tegen de door het Platform Zorg voor Leven (hierna: Platform) verspreide boodschap tijdens de Week van het Leven,¹ geven wij hieronder ons verweer. Voordat wij dat doen, willen wij echter eerst een aantal opmerkingen van algemene aard maken.

De Week van het Leven is een jaarlijks evenement waarin we op een positieve wijze aandacht vragen voor de beschermwaardigheid van het ongeboren leven en de hulp en ondersteuning die mogelijk is voor onbedoeld zwangere vrouwen. Dit jaar vindt de Week van het Leven plaats van 8 tot en met 14 november.

Vanuit het Platform realiseren we ons heel goed dat het maatschappelijke gesprek over betere hulp aan moeder en kind raakt aan diepe menselijke gevoelens en ervaringen. Daarom hechten wij er sterk aan om – in tegenstelling tot wat we nogal eens bij anderen in dit debat signaleren – heel zorgvuldig te zijn in onze woordkeuze. We veroordelen uitdrukkelijk niemand, dus ook niet de vrouwen die een

---

¹ www.weekvanhetleven.nl

abortus provocatus hebben ondergaan of die een abortus provocatus overwegen². Sterker, we willen hen juist helpen, naast hen staan en hen steunen!

Dit jaar is gekozen om voorafgaand aan onze campagne in november, via de STER in september alvast crowdfundingsspotjes uit te zenden. Daarmee willen we alle Nederlanders de kans geven bij te dragen aan onze doelstellingen. Om ontvangers van de boodschap bij het gesprek hierover te faciliteren, is op onze website uitvoerig toegelicht wat het doel van de campagne is en welke professionele hulp en steun vrouwen van ons kunnen krijgen.³

We hebben als Platform veel positieve reacties gekregen op onze crowdfundingscampagne. Dat wordt bevestigd door de vele giften die binnenkomen in reactie op onze oproep om te doneren en de petitie die mensen tekenen voor betere hulp aan vrouwen en hun ongebornen kinderen.⁴

Onduidelijke grondslag voor de klachten

Stichting Platform Zorg voor Leven merkt allereerst op dat de klagers niet duidelijk maken op welke grondslag hun klachten berusten. Dit maakt het voor ons lastig om gericht verweer te voeren. Het Platform heeft de klachten van klagers daarom bestudeerd en zo opgevat dat de crowdfundingboodschap volgens klagers misleidend zou zijn (artikel 8 NRC). Indien u van oordeel bent dat er nog meer gronden zijn waarop de klachten berusten, dan verzoeken wij u dit expliciet aan ons kenbaar te maken. Wij behouden ons dan het recht voor om nog op die andere gronden te reageren.

Over de ontvankelijkheid van klager 2 heeft het Platform een vraag aan uw commissie. Er wordt namelijk slechts geklaagd over teksten op de website www.weekvanhetleven.nl en niet over een reclame die is uitgezonden. Als zelfs teksten op websites al ter toetsing aan uw commissie worden voorgelegd, dan zal uw commissie het waarschijnlijk nog druk krijgen.

Verweer op de klachten

Klager 1 stelt dat in de spotjes fondsen worden geworven voor een 'anti-abortuscampagne, zonder daar expliciet over te zijn'. In plaats daarvan wordt volgens klager gesteld dat 'mensen doneren ten behoeve van vrouwen en hun ongebornen kindje.' Dit is volgens klager misleidend. Klager 2 stelt dat vrouwen in Nederland 'ten eerste het recht tot abortus hebben en dat deze website behoort tot anti-

---

² In het vervolg van dit document spreken wij over abortus, aangezien dat in het normale taalgebruik het meest gangbaar is.

³ www.weekvanhetleven.nl

⁴ <https://www.weekvanhetleven.nl/steun-ons/>

abortus demonstranten'. Zij werven geld volgens klager onder het mom 'vrouwen te helpen' terwijl zij dit geld gebruiken om actiever tegen onze vrouwenrechten te kunnen strijden. Ten slotte beticht klager 2 het Platform ervan 'foutieve informatie te geven omtrent gezondheid en veiligheid van vrouwen op deze pagina: <https://www.weekvanhetleven.nl/de-boodschap/>.

Platform Zorg voor Leven is het oneens met klagers.

Voor wat betreft de identiteit van de initiatiefnemers achter de campagne, wordt duidelijk vermeld: "Maak de campagne mogelijk met een gift op weekvanhetleven.nl". Volgens een eerder oordeel van uw commissie maakt dat voldoende duidelijk dat de uiting [...] van een organisatie [...] is die zich inzet voor een ideëel doel en waarover men op de website meer informatie vindt.⁵

Klager 1 noemt de campagne een anti-abortuscampagne. Het is waar: we zijn tegen abortus. Abortus is geen oplossing en daar communiceren we open en eerlijk over. Wij zien de boodschap echter vooral als een positieve boodschap vóór het leven en vóór betere hulp aan de moeder bij onbedoelde zwangerschap. Daarin vallen we klager 2 bij, die het bij het benoemen van de adverteerders heeft over 'pro-life'. We willen op een positieve manier het gesprek voeren over de beschermwaardigheid van ongeboren kinderen en de alternatieven die er voor abortus zijn. We hopen dat iedereen die de boodschap ziet hierover wil nadenken. Als dat ertoe leidt dat méér vrouwen kiezen voor hulp in plaats van abortus, dan zou dat heel waardevol zijn!

Voor wat betreft de boodschap zoals verwoord in het crowdfundingsspotje, luidt het verweer als volgt: deze verwoordt exact wat het doel van de campagne is: geld inzamelen voor een campagne waarin we aandacht vragen voor betere hulp aan vrouwen die onbedoeld zwanger zijn én voor hun ongeboren kindje. Dit jaar staat [het verhaal van Deborah namelijk centraal](#)⁶. Toen zij ongewenst zwanger werd, leek abortus voor haar de enige oplossing. Dankzij goede hulp kon zij, na twijfel bij een abortuskliniek, tóch kiezen voor haar dochter Eden, inmiddels drie jaar oud! Door de verwijzing naar onze website, wordt de kijker van de videoboodschap uitgenodigd zich verder te verdiepen in de campagne. Voor uw informatie voegen we hierbij alvast de link naar de versies van de videoboodschappen die we dit jaar willen uitzenden, waarin de boodschap volledig in lijn is met de oproep.⁷

---

⁵ <https://www.reclamecode.nl/uitspraken/abortus/niet-commerciele-reclame-2017-00867/208187/>

⁶ <https://youtu.be/QU0y72ldwik>

⁷ Zie: <https://www.weekvanhetleven.nl/campagnemateriaal>

In de Wet afbreking zwangerschap (Waz)⁸, artikel 5 en het bijbehorende besluit⁹ is de eis opgenomen dat onbedoeld zwangere vrouwen geïnformeerd moeten worden over andere oplossingen voor hun noodsituatie dan het afbreken van de zwangerschap. In de praktijk – denk alleen maar aan de honderden ervaringsverhalen van vrouwen die jaarlijks hulp krijgen van Er is Hulp - en vanuit onderzoek wordt echter een heel ander beeld zichtbaar. Over alternatieve oplossingen voor de noodsituatie van de vrouw wordt ook in de abortuskliniek - ondanks de wettelijke informatieplicht van de arts in artikel 5 - echter niet altijd gesproken.¹⁰ Uit de eerste én de recent verschenen tweede evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap blijkt dat alternatieven vaak niet worden besproken. Deze praktijk van het niet altijd informeren van de vrouw over alternatieven voor abortus, is bovendien overgenomen in de begeleidingsrichtlijn van het Nederlands Genootschap van Abortusartsen en de Leidraad voor huisartsen.¹¹

Het is het goed recht van het Platform om in reactie op deze onwettige situatie juist aandacht te vragen voor betere hulp aan vrouwen en hun ongeboren kinderen. Hoewel we ons realiseren dat niet iedereen het met ons eens zal zijn, zijn wij van mening dat het gesprek over de verdrietige realiteit die vaak achter een abortus schuilgaat voor moeder en kind moet worden gevoerd. Tevens is het onze overtuiging dat in dit debat alle standpunten mogen worden ingebracht. Het feit dat er jaarlijks 30.000 abortussen plaatsvinden – en er dus 30.000 vrouwen zijn die zich in een noodsituatie bevinden – vinden we té belangrijk om achterwege te laten.

Voor wat betreft de stelling van klager 2 dat vrouwen een recht hebben op abortus, reageert het Platform als volgt. Hoewel hier geen klacht uit te destilleren valt - het is meer een stelling van klager – stelt het Platform dat klager hier een wijdverbreide misvatting aanhaalt. In de Wet afbreking zwangerschap staat dat abortus alleen in een onontkoombare situatie is toegestaan. Niet voor niets valt abortus nog onder het Wetboek van strafrecht. Gelet op de misvatting die klager aanhaalt, herkent Platform Zorg voor Leven zich ook niet in de stelling dat wij onder het mom 'vrouwen te helpen'

⁸ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0003396/2019-04-02#Artikel5>

⁹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0003677/1998-06-19>

¹⁰ Zie onder meer Visser, M. R. M., Janssen, A. J. G. M., Enschedé, M., Willems, A. F. M. N., Braake, T. A., Harmsen, K., K. Harmsen, Smets, E.M.A., Haes, J.C.J.M. de & Gevers, J. K. M. (2005). Evaluatie. Wet afbreking zwangerschap.

https://www.ngva.net/application/files/1215/1982/8655/WAZ_evaluatie_Definitieve_webversie_b.pdf

¹¹ Nederlands Genootschap van Abortusartsen (2011). *Richtlijn begeleiding van vrouwen die een zwangerschapsafbreking overwegen*. <https://www.nvog.nl/wp-content/uploads/2018/02/Begeleiding-van-vrouwen-die-een-zwangerschapsafbreking-overwegen-1.0-11-05-2012.pdf>

Fiom in samenwerking met SeksHAG (2015). *Leidraad huisartsen bij een onbedoelde zwangerschap*. <https://fiom.nl/sites/default/files/files/Leidraad-huisartsen.pdf>

actiever tegen ‘onze’ vrouwenrechten strijden. Zoals hierboven benoemd zijn we inderdaad tegen abortus en komen we daar open voor uit. Abortus wordt in toenemende mate als recht van de vrouw beschouwd. Hoewel het zelfbeschikkingsprincipe bij abortus een grote rol speelt in de beslissing van de vrouw, bestaat er juridisch geen recht op abortus. Het recht op leven is daarentegen een basismensenrecht.¹² Hoewel zelfbeschikking een belangrijk onderliggend beginsel is in de rechtspraak, is het recht op individuele zelfbeschikking in geen enkel verdrag erkend als mensenrecht.¹³ En hoewel in publiciteit over abortus vaak de term zelfbeschikking wordt gebruikt, vind je deze noch in de wet, noch in de Memorie van toelichting terug. In de Memorie van toelichting wordt gesproken over een recht van de vrouw op hulp bij een ongewenste zwangerschap; dat is iets anders dan een onvoorwaardelijk recht op abortus. Wérd er maar meer echte hulp geboden aan de vrouw, is de wens van ons Platform!

Voor wat betreft de kritiek van klager 2 dat er foutieve informatie omtrent gezondheid en veiligheid van vrouwen op deze pagina <https://www.weekvanhetleven.nl/de-boodschap/> wordt weergegeven, verwijzen we slechts naar het uitvoerige betoog van het Platform vorig jaar bij uw commissie.¹⁴ Voor de volledigheid merken we daarbij op dat we destijds op basis van dit verweer volledig in het gelijk zijn gesteld. We merken - opnieuw - dat het onderwerp ‘abortus’ de politiek en de samenleving raakt. De felheid waarmee soms gereageerd wordt - ook door klager - op een zorgvuldige en evenwichtige boodschap sterkt ons in de overtuiging dat het juist belangrijk is dat we over dit thema het gesprek voeren in de samenleving. Want een taboe op het praten over abortus en de hulp die er mogelijk is voor moeder en kind, dat willen we niet!

Conclusie

Resumerend meent Platform Zorg voor Leven dat er van strijdigheid met de NRC op geen enkele manier sprake is. Op grond van de vrijheid van meningsuiting staat het ons vrij om ons standpunt kenbaar te maken, zolang de wijze waarop ons standpunt wordt geuit in overeenstemming is met de NRC. De boodschap is juist gemaakt vanuit het oogpunt van de bescherming van de menselijke waardigheid van moeders en hun ongeboren kinderen. Met hetgeen hiervoor door ons is aangevoerd menen wij overtuigend te hebben toegelicht dat de boodschap in overeenstemming is met de wet en

---

¹² Het recht op leven is onder andere verankerd in artikel 2 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, artikel 6 van het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en artikel 2 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

¹³ Buijsen, M.A.J.M. *Theorie en politiek in het gezondheidsrecht*. PVH 18e jaargang – 2011 (1), p. 002-005

¹⁴ <https://www.weekvanhetleven.nl/2019-11-18-verweer-platform-zorg-voor-leven-tav-klachten-boodschap-wvhl-2019-2/>

bovendien niet misleidend is. Dit betekent dat ingrijpen niet noodzakelijk is, aangezien dit een inbreuk zou maken op de vrijheid van meningsuiting van Platform Zorg voor Leven.

Afrondend

De Stichting Platform Zorg voor Leven vindt het jammer dat klagers direct een klacht hebben ingediend bij uw commissie, zonder dat hierover eerst contact gezocht is met onze stichting als verspreiders van de boodschap. Graag bieden wij klagers aan alsnog het gesprek hierover met ons aan te gaan. We hopen elkaar te treffen op de zitting van uw commissie. Mochten klagers daar onverhoopt niet aanwezig zijn: de koffie staat klaar!

In afwachting van uw reactie op dit verweer, onderteken ik namens het Stichting Platform Zorg voor Leven, met hoogachting,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'D.J.H. van Dijk', written in a cursive style.

Mr. D.J.H. van Dijk,

Voorzitter bestuur Stichting Platform Zorg voor Leven